

בכיוון השעון מימין - הסרטים
 "הגננת", "אנשים כתומים"
 "פרינסס", "אפס ביחסי אנוש"

כמה מסרטי הנשים השנה מסתיימים במבטה המתבונן של הגיבורה. זו אינה סצנה מסיימת נטולת-הקשר וחשיבות. ישנה טענה ידועה לפיה סרטים, קרי אלה שעושים ויוצרים גברים, מציגים את האשה מנקודת מבטו של הגבר. הדוגמה הקלאסית: דמות האישה תופיע על המסך כאשר גבר נושא אליה את מבטו. סרטי הנשים הישראלים ב-4102 מציגים את האשה כבעלת המבט בסוף מאבק ב'גט' מביטה הגיבורה מבעד לחלון משרדי הרבנות אל עבר הרחוב שבחוץ מראה בנאלי ואפרורי, כמי שמביטה אל 'חופש' או אל כלא חדש. ב'הרחק מהיעדרו' הגיבורה מביטה גם כן אל מעבר לחלון שם נמצא הסיכוי להשתחרר מכלא הקשר עם אביה.

בסרט 'אפס ביחסי אנוש' סצינת המבט מבעד לחלון חוזרת שוב. אחת משלוש הגיבורות, זו המניעה ומתחמנת רבים מהמהלכים בסרט, עולה לאוטובוס שייקה אותה מהבסיס המדברי, אקט השחרור מהצבא מבט מופתע לגלות שהאוטובוס ריק. כל רעשי הרקע וההמולה של הצבא והחברה והדוחק והצורך להתחבב ולחזק ולהתחנף ולשרוד, מתחלפים בשקט של הריק. זהו רגע קצרצר, והגיבורה ממחרת להסית מבט, אל מבעד לחלונות האוטובוס, לקלוט כנראה מבט אחרון של הבסיס, מקום שבו שירתה בשנתיים האחרונות, בסיס חולשתה וכוחה. היא נראית לרגע כמעט מבוהלת, כאילו חוששת לאבד את מה שהיה לה, לפני שהיא ממשיכה הלאה לעתיד הלא-ידוע. ואז הבמאית לביא פשוט מכבה את הסרט, סוגרת את עיני הצופים ואת עיני הגיבורה, יבוא מה שיבוא.

כמה מסרטי הנשים השנה מסתיימים במבטה המתבונן של הגיבורה. זו אינה סצנה מסיימת נטולת-הקשר וחשיבות. ישנה טענה ידועה לפיה סרטים, קרי אלה שעושים ויוצרים גברים, מציגים את האשה מנקודת מבטו של הגבר

כבר להצלחה גדולה בקרב המבקרים והקהל כאחת. הסרט מאגד שלושה סיפורים של חיילות במשרד השלישות של בסיס מפקדה בדרום. הסרט, שנכתב ובוים בידי טליה לביא מתאר את הניווט המוכר, את השעמום, את ניצול החיילות בתפקיד מגישות קפה לקציני המטה ומתייקות ניירת אינסופית, כשחלומן הגדול הוא לעבור לבסיס נוח, ובעצם סתם לעבור, להסתלק, לא להיות שם, לשרוף זמן בתוך כל אלה רוקמת לביא תחושת אחווה בין הנשים הצעירות, וחברותן תאפיל בסוף על כל היריבויות והעינויות.

את אהובה', ואף נלחמת עליו. זהו סרט קשה לצפייה, לרגעים הצופה מסיר עיניו מהמסך גם משום שהבמאית מרבה לצלם את הגיבורה שלה, המונחת במראה והזוללת ומקיא שוב ושוב, בקלוז'אפ. ברגעי הישועה והתקווה קרן ידעה נותנת לגיבורה שלה ליצור קשר עם אשה נוספת. אם לחשוב על סרטה הקודם אור', שתיאר יחסי בת עם אמה הפרוצה, נראה שידעיה מאמינה כי ההצלחה תבוא מכיוון של אחוות נשים ואם מדברים על אחוות נשים, את המרכיב הזה נקבל בסרט 'אפס ביחסי אנוש', הזוכה

של עולם גברי. מעניין להזכיר כאן 'גט' אחר, האפיוודה בסרט 'סיפורי תל אביב' מ-2091 שבו שוטר כולאת חברות בני ערובה במגדל שלום עד שבעלה הסרבן ייתן לה גט. היתה זו בחירה קולנועית אסקפיסטית ומלהיבת-קהל לנוכח הריאליזם המייאש שבו בחרה אלקבץ להתמודד עם התופעה בימינו אלה.

האשה כאסירה במערכת המשפחתית מקבלת ייצוג מעוות עוד יותר בסרט 'הרחק מהיעדרו', המבוסס על ספרה של שז. הפעם זאת צעירה שאביה משעבד אותה לצרכיו המיניים. הנושא הוא גילוי עריות, והבמאית קרן ידעה בחרה לתאר את המתרחש בצורה יומיומית, כאילו-בנאלית. הבת גרה עם אביה כאילו היא האשה בחייו – לא ברור היכן ומה קרה לאם המשפחה – והיא זו שדואגת לבית כאשר האב יוצא לעבודה כמו בבית רגיל. בשלב מסוים האב יוצר יחסים עם אשה אחרת, ומביא אותה גם הביתה. במערכת המעוותת הזאת, הבת חשה שהיא 'מאבדת